

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

VIme, 1480

Secunda pars

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

lxiii

serui accipiens. cuius tanta fuit dilectio ad patrem et ad hominem: ut morte susciperet. ipse solatus est ligentes in syon. ut dicitur Psal. 61. beata virgo maria fuit seruens deo. unde illa. ecce ancilla domini. fuit diligens deum. solata est elizabeth a cum itos in aduersitatibus solat: ex ruth: hec moabitis fuit uxor maalon. quia boos accepit uxorem precepto legis dicens. quod uxore defundit sine liberis esset propinquioris uxor. lex tamen prescripientem moabitidas non duci in uxores et ideo questione est. an boos peccauerit eam accipiens. videtur enim fuisse perplexus. quia cum matrimonium ipsius ruth primo fuerit contractus cum maalon contra legem non obligabatur boos ad eam recipiendam. eo mortuo marito. quia matrimonium cum alienigenis non tenet. unde separavit esdras tales iuges. Potest dici hinc Amb. quod merita ruth excederunt legis definitionem. ita ut digna fuit diligio boos mentis dignitate. licet non cognatione corporis. unde fuit diuina dispensatio.

M Sequitur: 13. genitio: obed ait genuit esse. iste alio nomine dicitur Psal. fuit enim bimomius. esse vero intendit sive mensum interpretatur. nam ex seruicio dei generatur deuotionis mensum. Christus vero est mensum igne caritatis. ardens fuit etiam beata uirgo magnitudine deuotionis. qd mensu ardens Can. 8. que est ista que ascendit per desertum: sicut uirgula summi ex aromatibus mirre et thuris. Sequitur. 14. genitio: esse autem genuit dauid. qui manu fortis interpretatur. etiam desiderabilis et pulcher aspectu. desiderabilis enim est sic opans: quia habet morem pulchritudinem. fuit autem Christus fortis in ope sine defectu. fuit desideratus dei gentium. fuit speciosus forma pro filiis hominum. virtus dauid fuit mansuetudo. de Christo vero dicitur Hier. 11. ego quasi agnus mansuetus qui portatur ad vidimam. Beata uirgo fuit fortis in opere puer. 32. manu sua misit ad fortia. fuit desiderabilis patriarchis et prophetis. fuit decora Can. 4. tota pulchra es tu. fuit mansueta velut columba. que obiurgare non nouit. unde Ber. quere diligenter. nihil in ea durum muenies. bene ergo dauid filia reges: hec est enim quae alii filii iesu non nominantur. quia non significauerunt ipsi dauid in regno. quod autem superdictas omnes virtutes habuerit. merito ad hoc deueit. ut rex debeat noiam. Apoc. 5. scilicet nos deo nostro regnum.

Secunda pars.

N

Etundo cum dicitur. Dauid autem ponuntur generationes secunde chessere decades. que continetur regibus quarum prima est: dauid autem genuit salomonem: qui pacificus interpretatur. de Christo vero dicitur. quod

Sermon

ipse est pax nostra. qui sedat utræque vnu. in salomone domini scriptæ
e commendatur. et de cristo dñ Epho. in quo se oes thesauri sa-
pienie et scie dei absconditi: ex ea que fuit: supple uxor virie:
Nota qz noitiae sunt quæ mulieres quæ cœubitu scriptura re-
prehendit. scz thamar raab et ruth: uxor vero virie quæta est euz
qua dñi dñmisit adulterium. cuius tamē nomen hic tacetur:
quia alie mulieres aliquā habuerunt bonitatem. hæc vero nullā
quia etiæ mortis mariti conscientia fuit. vt dicit Remigius. Querit
vtz dñi potuerit contrahere cum berasbee. Et videt qz nō qz
non stat matrimoniu cū polluta p adulteriu. si cum effectu adul-
ter machinet in morte dñigis et forte dicit p. qz dñi opat⁹ fu-
it in morte virie nō vt adulteram diceret. sed magis vt celaretur
adulteriu. quod celari volebat eā utræque ducento. qd qz celari n̄
poterat nisi eā ducento. ex quo maritus nolebat cœubere cū ea
ideo eā duxit D Sequit. 2. generatio. salomō aut genu-
it roboā: qui pli latitudo interpretat. xps dilatauit plm dei a
udeis usq ad gentes quod dñmit ei quod legit de roboaz. 2.
pal. 11. qz omnes eos suscepit. qui reliquias ydolis voluerunt cole-
re dñm. Sequit. 3. generatio. roboā aut genuit abia: qui interpretat
dñs pater. est aut xps p̄ et dñs noster. de isto abia dicitur.
2. pal. 13. qz predicauit pli isrl. vt auerterentur ad dñm.
et xps pdicare mœpit dñe. 18. pmaz agite appinquabit regnum
celoz. Sequit. 4. gñatio: abias autem genuit assa: qui interpretat
attolens. cui dñmit illud quod de eo dñ. qz culti ydolatrie
abstulerit. de xpo at dñ. ecce agnus dei ic. Jo. 1. Sequit. 5. gñatio
o: assa at genuit iasaphat: qz interpretatur iudicium de quo dñ. 2.
pal. 17. qz misit doctores p tota uideā habentes libz legis: vt
misit doctores p totu oebem dicens. Mat. 28. euntes docete om-
nes gentes. Sequit. 6. gñatio: Iasaphat aut genuit Ioram: qz
excellus interpretat. et ipse habuit victoriā de ydumais. xps ve-
ro excellus est sup omnes gentes. qui pcessit dyabolū. Vlai. 11.
spū oris sui interficiet impiū. Sequit. 7. generatio: ioraz at ge-
nuit osiaz: qui robustus domini interpretat Job. 9. si fortitudo qz
ritur robustissimus est. de isto osia dñ. 2. pal. 26. quod lōge di-
uulgatum est nomine eius. sic a nomine xpi Luc. 4. diuulgabatur
fama de illo in oem locu regionis Item dñ de eo qz erat vir agricul-
ture deditus. quemadmodū xps agriz ecclesie solit vt ger-
minet vireat floreat et fructifiat Zacha. 13. agricola homo ego
sum. P Sed hic est dubium. quia iuxta veritatē historie
tres r̄ges se h̄ omisi. qz nō nuerant. iorā ei n̄ genuit oziā. h̄ ge-

lxvii

nuit othoniā. othoniās atē genuit iosiā. iosis atē genuit amasiā
 q̄ amasis genuit eū q̄ hic nō iatur oziā. h̄ cām assignat dīm
 bro. dicens. oēs illos tres nō noisatos. sc̄z ochoziā iosiā & ama
 sias p̄tinere ad eandē generationē cū oziā. euāgelista nō inten
 dit noīare gentes h̄ ḡnatiōnes. generatio vero extendit sc̄dī
 cōem mensurā vite vñ h̄x̄s. in qua aliq̄ plures generare p̄nt:
 alia cām assignat Hiero. q̄r iosiā se imiscuit generationi achab.
 ydolatre ipudicissime iezabelis. et ideo fili eius v̄sq̄ in quar
 tā ḡnatiōne tollunt. ne in sancta generatione n̄uerent. Aliam
 cām Aug. adducit. q̄r malitia eoꝝ ita atinua fuit vt nemo eo
 rum bonus fuent. vnde tpe eoꝝ non erat spes. q̄r stirps eorū
 ultra regnaret. Alia rō est. q̄r om̄es tres dei iudicio p̄ culpa pa
 rentū et p̄pria dānati fuerunt ad mortē. ochoziā em̄ occidit hy
 eu. iosiā serui sui. amasiā vero cives ih̄līm vñ p̄cīm parentū v̄
 q̄ in terciā ḡnatiōne fuit punitū. sequit. 8. ḡnatiō: oziā autē
 genuit ioathā: d̄lūmatus m̄terptat. et x̄ps d̄lūmatio legis est
 de isto dī q̄ edificavit portā domus dīm excelsam. porta domī
 lessis sunt p̄cepta que x̄ps fecit excelsa addendo caritatē. aplūs
 adhuc excellentiore viā demonstro vobis. sequit. 9. ḡnatiō: io
 athā atē genuit achas: qui auertens m̄terptatur. Tr. vi. auer
 te nos dne ad te et auertemur. sequit. 10. ḡnatiō: achas atē ge
 nūt ezechia: qui confortatio dīm m̄terptat. et x̄ps dixit. Jo. 6
 fidite quia ego vici mundū. de isto legit q̄ fecit generale pha
 se cuncto p̄plo isrl et iuda.. x̄ps vero fecit ḡniale phascha corpo
 ris et sanguinis sui cunctis fidelibus. q̄ Sequitur. 11. ge
 neratio: ezechias autē genuit manassen: qui obliuiosus m̄terp
 tat: et x̄ps penitenti i p̄cia obliuiscit. de isto dicitur q̄ orauit i
 regnum suū restitui et exauditus est. x̄pus dixit. pater clarifica
 me apud temetipsum. claritate quā habui prius q̄ mundus fie
 ret. et r̄ndit vox de celo. et clarificauit a itez̄ clarificabo. Sequit
 12. ḡnatiō: manasses atē genuit amon q̄ fidelis m̄terptat. x̄pus
 autē fidelis ē in oībus verbis suis. morte isti vñdicavit p̄pls. sic
 et fideles morte x̄pi iudeos ademnādo. Sequit. 13: ḡnatiō amō
 atē genuit iosiā: qui m̄ensem dīm m̄terptat: qđ significat ora
 tionis deuotionē: de x̄po vero dī q̄ factus in agonia prolixio
 rabat. de isto iosiā dī q̄ adhuc puer cepit querere dīm. x̄ps ve
 ro cum 12. esset annorum repertus in templō dixit: In his que
 patris mei sunt oportet me esse: prōpter mortem eius Hieremi
 as fecit lamentationes. que maxime de christo intelliguntur ut
 patet in fine: sequitur. 14. ḡnatiō: Josias autem genuit ieo
 niam et fratres eius: in parabolis scriptū est: iosiā h̄uīsse q̄tuoz

Sermon

filios. scz ioathan ioachi sedechia et hiesuz. post cuius mortem
ioathan regnauit. quem p⁹ tres menses pharao amouit d^rg
no. et fratre eius ioachi frem fecit ex quo natus est iechomias.
non igit iosias genuit iechomia. h^r ioachi. unde natus est iecho-
nias. Ad quod rndet Cri. qⁱ ioachi sublatius est de numero r^g
qⁱ p^ls eum non substituerit. Alter soluit Piero. cui concordat
Ambro. d. duos fuisse iechomias vnu filiu iosie: qui et ioachiz
dicit alter iechomias fuit filius istius. et dictus est a ipse ioachi
et d^ra vtriusq^e nois est. quia p^mus debet scribi p^R. V. et m. al-
ter p^chy. et n. unde prim⁹ dict⁹ est ioakum. alter vero ioachyn
iste primus ioakym domini resurrecio interpretatur. et xps dicit
ego sum resurrecio et vita: in transmigratione babilonis: h^r ido-
qⁱ ad hoc nati erant: vt culpis suis et alior^z exigentibus duce-
rentur captivi. vel quia tunc agebat de eoz transmigratione p^o-
posito caldeoz. et attende qⁱ hic intermitte quem genuerit iste
ioakym sive iechomias. genuit em aliu ioachim. qui et ipse di-
ctus est iechomias. et successit sibi in regnum. et ipse est qui po-
nitur in principio quatuordene. quod forte iō p^{er}missum est:
qⁱ in angustia et huitate genitus est ic.

Tertia pars

5

Erao cum dicit. et p⁹ transmigratione. ponunt ge-
nerationes pontificum tercie quatuordene. prima est
et p⁹ transmigrationem babilonis: triplex aut fuit
transmigratio. vna tpe secundi iechomie. 3° mense
regni sui. cu^r ellz. 18. anno 22. pro quo translato regnauit patru-
us eius sedechias. cuius regni. II. anno ultima transmigratione fa-
cta est p⁹ primaz itaq^e transmigratione vna generatione tacita. s.
us secundi iechomie generatio p^tinet ad tertiam quatuordenam. et est
principium eius: iechomias: scds genitus a primo. iste iechomia-
as interpretatur p^{ar}ans et xps dicit. vado pare vobis locum:
genuit salatiel: qui interpretat peticio mea deus. et xps dicit:
Io. 17. p^r s^c bua eos quos dedisti mihi. seq^tur. 3. gⁿatio: sola
tel at^r genuit zorobabel: qui mg^r fusione interpretat. a de tri-
sto d^r. mg^r v^r cu^r publicatis a p^ctorib⁹ m^{ad}ucat de isto zoroba-
bel quatuor legunt. primo qⁱ in eo cepti miseri ragale et sacer-
doxae genus. xps a^r fuit rex a sacerdos. Item ip^e p^ulit veritate
eo rā Dano de odis rebus et xps dixit Pylato Jo. 18. ego i^hoc
veri et ad hoc natus sum: vt testimoniū phibeā veritati. Itē sub
ip^e rediit captiuitas de babilone. xps dt in Psal. predicate cap-
tuas remissionē misit me. Itē ip^e cepti rediicari templū dñi. a

